

ketét adta ki. Itt emlékeztetünk arra, hogy — mint ismeretes — az újvidéki Forum Tišma válogatott elbeszéléseinek magyar nyelvű kiadását tervezi.

HÁSEK ÉVFORDULÓ. Jaroslav Hašek, a *Svejk*, a *jó katon*a című regény világhírű szerzője születésének centennáriumát ünneplik Csehszlovákia-szerte. Ez a jubileum az UNESCO naptárában is helyet kapott.

A Prága környéki Dobrzisban a cseh irodalom e nagyjának szentelt nemzetközi tudományos ülésszak volt. A színházak, a televízió és a filmszínházak műsora egész évben az évforduló jegyében lesz, ezenkívül egész sor más nemzeti és nemzetközi rendezvényt terveznek.

A *Svejk*, a *jó katonát* a világ 53 nyelvére fordították le. Csehszlovákiában több tucat kiadást ért meg sokmillió példányszámban. A mű alapján több film készült.

MEGHALT MIŠKO KRANJEC. Hetvenöt éves volt. A szlovén elbeszélő próza új típusának egyik megteremtőjeként tartotta számon a kritika.

Munkáscsaládban született 1908. szeptember 15-én, Velika Polanán. Gyermekkorának meghatározó élménye a Muramellék mocsárvilágának megismerése (szép, nosztalgikus emlékezéseiben örökíti meg: *Mladost v močvirju* — Gyermekévek a mocsárvilágban, 1962). Apját korán elveszti, Ljubljánába kerül afféle „szegénydiákként”, magánórákat ad, ebből tartja fenn magát. Tanár akar lenni, de bekerül a művészetek vonzásába (zenével és festészettel is foglalkozott), írni

kezd és a kritika hamarosan felismeri benne a „született” elbeszélőt. A *Ljudska pravica* c. lap szerkesztője lesz. 1938-ban a Szlovén Kommunista Párt jelöltjeként indul a muraszombati és lendvai járási választásokon. 1941-ben ott van az ellenállás szervezői közt, majd csatlakozik a stájerországi partizánalakulatokhoz. A háború után ismét szerkesztő, újságíró, képviselő, heves irodalmi és politikai viták tevékeny részvevője, de mindenekelött elkötelezett író.

Világéletében realista volt. Írói gyakorlatában azonban korántsem szigorúan zárt esztétikai modellként értelmezi a realizmus „örök” voltát, hisz nincs is tán szlovén elbeszélő, akinek a realizmusában annyi romantikus árnyalat volna, mint az övében.

Hallatlanul termékeny volt, terjedelmes életművet hagyott hátra. Két regénytrilógiát is írt (*Pisarna* — *Pod zvezdo* — *Zemlja se z nami premika* — Iroda — A csillag alatt — Forog velünk a föld, 1950—1956; *Rdeči gardist* — A vörösgárdista, 1964—1967), a szlovén olvasók körében azonban inkább a *Povest o dobrih ljudeh* — Jó emberekről mesélek, (1940) és főképp a *Strici so mi povedali* — Bácsikáim mesélték, (1974) című kötetei megjelenése után lett igazán népszerű.

Három antologikus nagy elbeszélése, a *Na valovih Mure* — A Mura hullámain, a *Režonja na svojem* — Režonja a maga földjén és a *Grlice* — Gerlék című magyar fordításban is megjelent.

A Szlovén Tudományos és Művészeti Akadémia tagja volt. Háromszoros Prešeren-díjas. Megkapta az egyik legrangosabb társadalmi elismerést, az AVNOJ-díjat is.